

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	22111 - Educació Inclusiva
Grup	Grup 2, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22111 - Educació Inclusiva
Crèdits	1,76 de presencials (44 hores) 4,24 de no presencials (106 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 2, 1S, GEDP, GEP2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francisca Moreno Tallón francisca.moreno@uib.es	15:00	16:00	Divendres	01/09/2015	30/06/2016	A111

Contextualització

L'assignatura d'Educació Inclusiva es troba ubicada al primer semestre de segon curs i forma part del mòdul "Dificultats d'Apenentatge". Constitueix la primera assignatura de l'esmentat mòdul, la qual s'articula al voltant d'aspectes com: l'atenció a la diversitat i la igualtat d'oportunitats, l'escola inclusiva, el model de suport per dur a terme pràctiques inclusives, l'escola com a organització que aprèn per oferir una educació de qualitat per a tothom i diferents estratègies metodològiques per atendre la diversitat del alumnes a l'aula.

Es pretén que els estudiants aprenguin a mirar l'escola d'una altra manera, tot valorant la diversitat com a quelcom intrínsec al món social i educatiu; i alhora contribuir a establir els fonaments que serviran de base per reflexionar i analitzar la complexitat de la realitat educativa.

Les diferències individuals com un valor per a l'enriquiment de les relacions interpersonals i els processos d'ensenyament i aprenentatge serà un eix transversal en el desenvolupament de l'assignatura.

Es proposa treballar competències com el treball en equip, la capacitat crítica i d'anàlisi o el disseny, organització i avaluació de contextos d'aprenentatge; sempre en el marc d'una perspectiva sistèmica que entén l'escola de forma global, com a comunitat, i en la qual el suport en un sentit ampli hi és implícit.

Requisits

Guia docent

Recomanables

És recomanable que els alumnes hagin aprovat les assignatures de primer curs següents: Bases Didàctiques i Disseny Curricular, Organització i Gestió Educatives i Psicologia del Desenvolupament en l'Edat Escolar.

Competències

Específiques

- * Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a estudiants amb diferents capacitats i distints ritmes d'aprenentatge (competència 1.1.6).
- * Mostrar una actitud de valoració i respecte cap la diversitat de l'alumnat, qualssevol que siguin les condicions o característiques d'aquest, i promoure aquesta mateixa actitud entre aquells amb qui treballi més directament (competència 1.1.8).
- * Desenvolupar actuacions encaminades a aconseguir la igualtat d'oportunitats, l'equitat i la compensació de les desigualtats que afecten l'alumnat (competència 1.3.6).

Genèriques

- * Capacitat per prendre decisions (competència 4.1.6) en l'organització i planificació (competència 4.1.2) de contextos escolars..
- * Promoure accions d'educació en valors i cultura de convivència que permetin actituds de respecte, afecte i acceptació orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica que facilitin les relacions interpersonals positives, l'autoestima i el desenvolupament d'emocions de l'alumnat, tant dins com fora del centre escolar (competència 1.2.13).
- * Conèixer i saber exercir les funcions de tutor i orientador en relació amb l'educació familiar en el període 6-12 (competència 1.3.2).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Es dedicarà una sessió de treball al voltant dels següents continguts:

- * Com elaborar un treball acadèmic
- * Fonts d'informació
- * Ús de la biblioteca de la UIB
- * Responsabilitat i ètica a l'hora de citar i referenciar

Continguts temàtics

Tema 1. Recorregut històric per l'Educació Especial

- * De la segregació a la integració
- * Els conceptes de Normalització i Necessitats Educatives Especials
- * L'educació en la diversitat en una escola per a tothom
- * L'atenció a la diversitat en el marc legislatiu

Tema 2. L'Educació Inclusiva: polítiques i enfocaments

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	22111 - Educació Inclusiva
Grup	Grup 2, IS, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Principis de l'Educació Inclusiva
- * L'Educació Inclusiva en l'àmbit internacional
- * El paper del diàleg en la construcció del centre inclusiu
- * La col·laboració família i escola, creant comunitat
- * El suport educatiu

Tema 3. Desenvolupament de cultures i pràctiques inclusives

- * Disseny universal per a l'aprenentatge
- * L'ensenyament multinivell
- * L'aprenentatge cooperatiu a l'aula
- * La metodologia per ambients
- * Els grups interactius
- * La classe invertida (*The Flipped Classroom*)
- * Els llibres de text, els exàmens i els deures escolars: una anàlisi crítica

Metodologia docent

Es descriuen, a continuació, les activitats de treball, presencial i no presencial, previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes.

A l'aula virtual els alumnes disposaran de recursos i de les propostes d'activitats que s'hauran de treballar de manera autònoma individualment i en grup; recursos i activitats que seran claus per a la construcció del coneixement.

A l'inici del curs s'informarà del pla de treball fent èmfasi en els resultats d'aprenentatge que s'espera dels alumnes.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	En aquestes classes s'exposaran els continguts fonamentals de l'assignatura i es requerirà el debat i discussió sobre diferents documents de treball. A partir d'articles es desenvoluparan sessions d'anàlisi i reflexió compartida. És clau, per tant, la intervenció de l'alumnat el qual haurà d'haver treballat amb els materials complementaris proposats.	28
Classes pràctiques	Classes teòrico pràctiques	Grup mitjà (M)	Els alumnes hauran de posar en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant: - L'anàlisi i interpretació de situacions escolars - La posada en comú d'activitats treballades en petit grup - Exposicions envers diferents situacions educatives - Anàlisi de casos, etc.	12
Avaluació	Prova escrita	Grup mitjà (M)	Es realitzarà una prova escrita en petit grup, a principi del mes de desembre, a partir del treball no presencial realitzat individualment en torn la documentació audiovisual aportada i el treball d'ampliació que s'hagi dut a terme.	2
Avaluació	Prova escrita	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen durant el període d'avaluació complementària per al qual es disposarà de dues hores.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

Guia docent

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durá a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi	L'alumnat haurà de dur a terme: - Les lectures seleccionades i presentades a l'inici del curs, les quals seran objecte d'avaluació en l'examen final. - La recerca de documentació. - L'estudi dels distints temes de l'assignatura. - Anàlisi de casos.	70
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització d'un treball d'aprofundiment	Els alumnes hauran de realitzar un treball de síntesi i d'interrelació entre els conceptes i els elements pràctics desenvolupats a l'assignatura.	36

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació. L'assistència a classe és obligatòria. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen és motiu de desqualificació; l'estudiant haurà de repetir la tasca pertinent havent d'esperar a la següent convocatòria. La presència de faltes d'ortografia i/o gramàtica i/o sintaxis a qualsevol activitat acadèmica lliurada pels alumnes pot ser objecte de ser qualificada negativament.

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (no recuperable)
Descripció	Es realitzarà una prova escrita en petit grup, a principi del mes de desembre, a partir del treball no presencial realitzat individualment en torn la documentació audiovisual aportada i el treball d'ampliació que s'hagi dut a terme.
Criteris d'avaluació	L'alumnat, en petit grup, realitzarà una prova escrita al voltant de l'estudi de diferents documents audiovisuals. Aquesta prova es planificarà per al mes de desembre.

Percentatge de la qualificació final: 35%

Guia docent

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen durant el període d'avaluació complementària per al qual es disposarà de dues hores.
Criteris d'avaluació	Examen dels continguts de l'assignatura, el qual es realitzarà al període d'avaluació complementari. Per aprovar és necessari aconseguir, com a mínim, un 5 en aquest element d'avaluació.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Realització d'un treball d'aprofundiment

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Els alumnes hauran de realitzar un treball de síntesi i d'interrelació entre els conceptes i els elements pràctics desenvolupats a l'assignatura.
Criteris d'avaluació	En aquest treball l'alumnat haurà de demostrar la seva capacitat de síntesi i d'interrelació entre els continguts treballats autònomament i a les classes presencials.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- AAVV. (2004). *Atendre la diversitat a l'escola. El paper del mestre de support*. Palma: Lleonard Muntaner.
- Ardanaz, L et al. (2004). *La escuela inclusiva. Prácticas y reflexiones*. Barcelona: Graó.
- Arnáiz, P. (2003). *Educación inclusiva: una escuela para todos*. Málaga: Aljibe.
- Echeita, G. (2005). *Educación para la inclusión o educación sin exclusiones*. Narcea: Madrid.
- Giné, C. (coord.) (2009). *La educación inclusiva. De la exclusión a la plena participación de todo el alumnado*. Barcelona: ICE-HORSORI.
- Maraculla, I. i Sáiz, M. (coords.) (2009). *Buenas prácticas de escuela inclusiva. La inclusión de alumnado con discapacidad: un reto, una necesidad*. Barcelona: Graó.
- Pujolàs, P. (2008). 9 Ideas clave. El aprendizaje cooperativo. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

- Ainscow, M. i West, M. (2008). *Mejorar las escuelas urbanas. Liderazgo y colaboración*. Madrid: Nacea.
- Arnáiz Sánchez, P. (2011). Luchando contra la exclusión: buenas prácticas y éxito escolar. *Innovación Educativa*, 21, 23-55.
- Booth, T i Ainscow, M. (2002). *Guía para la evaluación y mejora de la educación inclusiva*. UNESCO.
- Bunch, G. (2008). Claves para una educación inclusiva exitosa. Una mirada desde la experiencia práctica. *Revista de Educación Inclusiva*, 1(1), 77-89.
- Cardona Moltó, M.C. (2005). *Diversidad y educación inclusiva. Enfoques metodológicos y estrategias para una enseñanza colaborativa*. Madrid: Pearson.
- Martínez, B. (2005). Las medidas de respuesta a la diversidad: Posibilidades y límites para la inclusión escolar y social. *Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado*, 1(9). Recuperat de: <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART2.pdf>
- Ruiz i Bel, R. (2008). Plans múltiples i personalitzats per a l'aula inclusiva. Vic: Eumo.
- Thomas, G. i Loxley, A. (2007). *Deconstrucción de la educación especial y construcción de la inclusiva*. Madrid: La Muralla.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	22111 - Educació Inclusiva
Grup	Grup 2, IS, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Tomlinson C. A.(2001). *EL aula diversificada. Dar respuesta a las necesidades de todos los alumnos*. Barcelona: Octaedro.

UNESCO (2008). *La educación inclusiva: el camino hacia el futuro* . Ginebra: UNESCO. Recuperat de: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Policy_Dialogue/48th_ICE/ICE_FINAL_REPORT_spa.pdf

Altres recursos

A l'inici i al llarg del curs s'aportarà material divers a través de l'aula virtual de l'assignatura.

